

18 workshops!

Studiedag

2012

Maandag 24 september

De Eendracht, Sportlaan 2 - 3223 EV Hellevoetsluis

Intro

*Het samenwerkingsverband
FSL is de initiatiefnemer
van dit traject en deze dag.*

Heb je een fijne zomer gehad? Nieuwe inspiratie opgedaan in de natuur, in een Europese stad of met je ogen dicht luisterend naar de golven aan het strand? Hou dat vast, want hier gaan we mee verder! Op 24 september staat een dag gepland vol inspirerende sprekers en workshops. In dit boekje vind je alle informatie over de workshops, waaruit je zelf een keuze gaat maken.

Maandag 24 september wordt de start van een spannend traject. Bijna alle scholen binnen het samenwerkingsverband **FSL** doen hier aan mee. De bedoeling is dat we samen, op een duurzame manier gaan leren en de nascholing in een andere vorm gieten. We gaan daarbij uit van wat jullie als leerkracht nodig hebben om je werk goed en vooral met plezier te doen. De workshops in dit boekje zijn allemaal bedoeld om te inspireren, om weer fris naar je eigen vak te kijken. Het is een begin om alle leerkrachten in onze regio leerkracht te geven en alle kinderen tot volle bloei te laten komen. Net als Sil.

De aftrap vindt plaats in sport- en vergadercentrum de Eendragt, Sportlaan 2, 3223 EV Hellevoetsluis. Het programma start om 9.00 uur, inloop vanaf 8.30 uur. Vanaf 11.00 uur vertrekken de leerkrachten naar de 6 scholen waar de workshops worden gehouden. De dag wordt om 16.30 uur afgesloten met een leuke verrassing voor elke school.

Veel plezier met het maken van jouw keuze. Tot de 24e!

Hoe schrijf ik in?

Dat regel je met jouw directeur, dus bespreek dit samen met hem of haar. De directeur heeft een lijst waarop je naam kan worden ingevuld. Iedere leerkracht volgt op 24 september één workshop. Wees er tijdig bij, want in principe mag er per workshop maar een teamlid van jouw school deelnemen. Dus als er iets is wat graag wilt zien, horen of uitproberen... reageer dan snel!

De bedoeling van deze studiedag is al uitgelegd in de voor-aankondiging en in de inleiding. Er zijn 18 workshops en we vinden het belangrijk dat elke workshop door iemand van jouw school gevolgd wordt. Hoe meer informatie mee terug wordt genomen naar de school des te beter. Mochten er op jouw school meer dan 18 collega's zijn, dan mogen er eventueel wel twee leraren per workshop inschrijven.

De uiterste inschrijfdatum is **10 september** 2012.
De directeur kan de lijst van deelnemers opsturen naar:
sil@fsl3906.nl

sterk in leren

Overzicht workshops

Workshop

Locatie

Leren door e-learning

Workshopleider: Arjan Eberwijn (NTO-Effekt)

Sterrenwacht

1

Rekenonderwijs door Leerkrachten met Lef

Workshopleiders: Gaby en Kim (RKBS De Sterrenwacht)

Sterrenwacht

2

F#CK de regels!

Workshopleider: Robert-Jan Kooiman (Meestersadvies)

Sterrenwacht

3

Digitaal schoolbord Gynzy

Workshopleider: Hein Wittgen (Gynzy)

Kring

4

Oplossingsgericht werken met kinderen

Workshopleider: Katrien Schrober (Impuls)

Kring

5

Hardop denkend leren lezen

Workshopleider: Barbara Sparreboom (OMJS)

Kring

6

sterk in leren

Sil

Overzicht workshops

Workshop

Locatie

Hoe verbeter ik het spellingonderwijs?

Workshopleider: Cees Hereijgens (CED-groep)

Montessori

7

Mindmappen met kleuters

Workshopleiders: Christien en Jolanda (OBS 't Want)

Montessori

8

Beredeneerd aanbod in de groepen 1 en 2

Workshopleider: Inge van Bruggen (MHR)

Montessori

9

Hoe praat je met ouders?

Workshopleider: Corrine Bleecke (NTO-Effekt)

Schrijverke

10

Flitsbezoeken voor schoolleiders

Workshopleider: Monique van der Knaap (Bazalt)

Schrijverke

11

Aan de slag met gedrag

Workshopleider: Peter Pijl (NTO-Effekt)

Schrijverke

12

sterk in leren

Sil

Overzicht workshops

Workshop

Locatie

Durf naar jezelf te kijken

Workshopleider: Willy Bakker (FSL 3906)

Windroos

13

Verrijkingswerk

Workshopleider: Jet Barendrecht (Sлимпuls)

Windroos

14

Kanjertraining

Workshopleider: Sabine Louwerens (Edux)

Windroos

15

Teach like a champion

Workshopleider: Robert Jacobs (CED-groep)

HBS

16

Omdenken 1

Workshopleider: Wilco Kannekens (RKBS Hendrik Boogaard) HBS

17

Omdenken 2

Workshopleiders: Gerrit en Marlieke (OBS De Hoeksteen) HBS

18

sterk in leren

Sil

Leren door e-learning

Leren kan (en doe) je altijd en overal. Er zijn allerlei verschillende manieren waarop je vaardigheden en kennis kunt verwerven. Met behulp van moderne technologieën kun je overal op de wereld informatie tot je laten komen. NTO-Effekt heeft inmiddels een aantal cursussen ontwikkeld als e-learning-modules. Hierdoor wordt het mogelijk om, waar je ook bent, wanneer je maar wilt, alleen of samen, aan de slag te gaan met bijvoorbeeld handelingsgericht werken. Een combinatie van e-learning met fysieke ontmoetingen, feedback en reflectie is een heel krachtige manier om je professionaliteit te vergroten.

Tijdens deze workshop krijg je de gelegenheid om kennis te maken met een deel van de door NTO-Effekt ontwikkelde modules. We gaan hier daadwerkelijk mee aan de slag; zo krijg je een goed beeld van wat het inhoudt, hoe het werkt en of dit een effectieve manier van leren is voor jou en je collega's.

Workshopleider: **Arjan Eberwijn** (NTO-Effekt)

sterk in leren

Rekenonderwijs door Leerkrachten met Lef

In de media en daarbuiten is veel discussie over het hedendaagse rekenonderwijs. In die discussie gaat het vooral over resultaten, over de inhoud (wat?) en over de manier waarop het rekenonderwijs in de klas wordt uitgevoerd (hoe?).

Realistisch rekenen, rijke rekenomgeving, uitgaan van verschillen, betekenisvol maken van de rekenstof, werken vanuit doelen in plaats van het 'volgen van de methode'. Het zijn allemaal termen die langskomen in deze workshop. RKBS De Sterrenwacht heeft haar weg gevonden in de rijke rekenomgeving, het betekenisvol maken van de rekenstof en vooral: het werken vanuit doelen.

Nieuwsgierig? Stel je vragen op 24 september en laat je inspireren door Leerkrachten met Lef.

Workshopleiders: **Gaby de Boer en Kim Hendriks**
(RKBS De Sterrenwacht)

sterk in leren

F#CK de regels!

Waarom regels leiden tot verlies van het vertrouwen in vakmanschap

Gezocht: Meesters M/V die onmiddellijk snappen waar de titel van de workshop over gaat, willen weten hoe bureaucratische mechanismen werken en die samen met de workshopgroep snode plannen willen smeden om iets te doen aan die regelzucht. Ontaard in rebellie, schakel van waakvlam naar steekvlam, zet je moedigste eigenschappen in en blijf meester over je eigen vak.

De workshop bestaat uit een prikkelend verhaal over wat bureaucratie, protocollen en regels met ons doen. Niet alleen besteden we er heel veel tijd aan, het draagt in ernstige mate bij aan het ondermijnen van het vakmanschap en het plezier daarin. In korte praktijkoefeningen krijg je zicht op je eigen fop- en meestribbelgedrag. Je toetst waar doorgeschoten afkeer van regels bij jou toe leidt. We kijken naar manieren om hier nieuwe wegen in te ontdekken, zodat je soms ja zegt maar ook NEE. Dit alles onder het motto: 'Professionals weten wanneer het beter is om zich niet aan de regels te houden en kunnen zich altijd verantwoorden...!'

Workshopleider: **Robert-Jan Kooiman** (Meestersadvies)

sterk in leren

Digitaal schoolbord Gynzy

In deze presentatie ervaart u hoe het digitale schoolbord Gynzy werkt. In eenvoudige stappen doorlopen we de inhoud:

- een groot aanbod aan tools om de lessen te ondersteunen in een gebruiksvriendelijke digibord-omgeving
- zelf lessen maken, opslaan en delen met collega's
- pdf's of scans van school op het bord tonen zonder de omgeving te verlaten
- lessen die gemaakt zijn veilig bewaren en thuis, op school of ergens anders gebruiken
- plus een aantal nieuwe dingen die in ontwikkeling zijn

Na deze workshop kun je Gynzy direct inzetten tijdens het lesgeven, met minimale voorbereiding. Je leert om eenvoudig tools op het bord tonen en deze te gebruiken in de les. Kom naar de presentatie en zie dat iedereen met het digitale schoolbord kan werken!

Workshopleider: **Hein Wittgen** (Gynzy)

sterk in leren

Oplossingsgericht werken met kinderen

Heb je ook het gevoel dat je soms niet verder komt met een leerling, dat je alles al geprobeerd hebt? Oplossingsgericht werken met kinderen helpt je om meer mét het kind te praten in plaats van over het kind. Hierdoor stimuleer je de intrinsieke motivatie van kinderen. Je helpt kinderen hun eigen oplossingen te vinden, die beter beklijven en goed passen bij het kind. Dit geeft meer ontspanning en energie bij de leerkracht en de leerling. Deze manier van werken helpt je beter af te stemmen op het toenemend aantal leerlingen met probleemgedrag.

In deze workshop leer je:

- beter met kinderen in gesprek te gaan
- de zelfreflectie van kinderen te vergroten
- kleine, concrete en haalbare doelen te stellen om snel tot succeservaringen te komen
- weer in een positieve spiraal te komen met kinderen waarmee dat nu even niet lukt
- positieve gedragsverandering bij kinderen te activeren

Ga snel en praktisch aan de slag in jouw groep om de sfeer van de groep te verbeteren of individuele kinderen (met leer- en gedragsproblemen) verder te helpen in hun ontwikkeling.

Workshopleider: **Katrien Schrober** (Impuls)

sterk in leren

Hardop denkend leren lezen

Voor veel leerlingen en leerkrachten is begrijpend lezen het saaiste vak. Door een goede keuze van tekstsoorten, gedifferentieerd aanbod voor zwakke en betere lezers en de bewezen effectieve didactiek van het hardop denkend lezen wordt begrijpend lezen weer leuk. Leerlingen en leerkrachten raken opnieuw betrokken en gemotiveerd!

De didactiek van het hardop denkend lezen kun je in de klas zo uitgebreid vormgeven als je zelf wilt. Tijdens de workshop gaan we in op de achtergronden van het begrijpend lezen en het basismodel voor hardop denkend lezen. De kracht van het 'modelen' wordt gedemonstreerd. Daarnaast krijg je opdrachten om zelf te ervaren en te onderzoeken hoe het hardop denkend lezen werkt. Hiermee verwerf je de basisvaardigheden van het hardop denkend lezen. Bovendien krijg je handvatten om de geleerde theorie en toepassingen goed over te brengen aan leerlingen.

Workshopleider: **Barbara Sparreboom** (OMJS)

Hoe verbeter ik het spellingonderwijs?

Is het mogelijk om het spellingonderwijs te verbeteren, waardoor je minder zwakke spellers krijgt?
Ja dat kan!

In deze workshop bespreken we 10 concrete tips waarmee je de volgende dag al aan de slag kan. Zo verbeter je de spellingsresultaten in jouw groep. Het gaat om tips zoals:

- Wat is het spellingproces en hoe kan ik dit met de leerlingen bespreken?
- Hoe zorg ik voor een goede instructie?
- Waar hebben zwakke spellers behoefte aan?
- Hoe zit dat bij de methode die ik gebruik?
- Wat moet ik gebruiken, maar wat kan ik laten vallen?

Workshopleider: **Cees Hereijgens**
(onderwijsbegeleidingsdienst CED-groep)

Mindmappen met kleuters

Mindmappen met kleuters? Waar heb je het over?

Nadenken, benoemen, categoriseren, associëren, rubriceren en verbinden en de mindmap ontstaat!

Het maken van een mindmap als voorbereiding op een nieuw thema. Coöperatief brainstormen over het thema, begrijpend luisteren, visualiseren en vervolgens aan de slag met de mindmap door de leerlingen!

Betrokkenheid gegarandeerd bij leerlingen, ouders en leerkrachten!

Workshopleiders: **Christien Zwanenburg** en **Jolanda de Man** (OBS 't Want)

sterk in leren

Beredeneerd aanbod in de groepen 1 en 2

Voor basisscholen wordt het steeds belangrijker om het aanbod voor de groepen 1 en 2 zichtbaar te maken. Dit betekent dat het van belang is de leerlijnen te kennen die kinderen doormaken en vervolgens te bedenken hoe dit in activiteiten aangeboden kan worden.

In de workshop komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- leerlijnen taal en rekenen/wiskunde (SLO)
- format dat gebruikt kan worden voor een beredeneerd aanbod
- uitwerking van activiteiten die aangeboden kunnen worden

De deelnemers gaan zelf concreet aan de slag met het uitwerken van activiteiten (gebaseerd op een leerlijn) rondom onderwerpen zoals:

- binnen spelen (jongens versus meisjes)
- buitenspel
- huishoek: varieer, inspireer, minder is meer
- bouwhoek: plattegronden, foto's en inspiratieboeken
- spelenderwijs rekenen
- speekriebels voor kleuters (sensomotoriek)

De ideeën die worden bedacht door de verschillende groepen wisselen we met elkaar uit.

Workshopleider: **Inge van Bruggen** (MHR)

Hoe praat je met ouders?

Eén van de zeven uitgangspunten van handelingsgericht werken is het constructief samenwerken met ouders. Hoe ga ik in gesprek met leerlingen en hun ouders in plaats van over of tegen hen?

Kinderen gaan met meer plezier naar school en leren beter wanneer hun ouders zich betrokken voelen bij de school. Het daadwerkelijk vormgeven van een constructieve samenwerking met ouders blijkt in de praktijk nog wel eens lastig!

In deze workshop maken we kennis met verschillende aspecten die van belang zijn bij het realiseren van een constructieve communicatie met ouders. We verkennen de diverse oudercontacten die er op school kunnen zijn en staan stil bij wat er komt kijken bij een goed gesprek. Hoe stem ik af op verschillende typen ouders? Tot slot maken we een vertaalslag naar jouw praktijk. Wat heeft prioriteit en wat zou je als eerste kunnen en willen aanpakken?

Workshopleider: **Corrine Bleecke** (NTO-Effekt)

sterk in leren

Flitsbezoeken voor schoolleiders

“Je kunt geen school runnen vanuit je kantoor!”

Schieten de klassenbezoeken er nogal eens bij in? Je wilt wel, maar er is steeds geen tijd voor? Met de flitsbezoeken kun je als directeur, lb-er of interne veranderaar in zeer korte tijd goed op de hoogte blijven van de kwaliteit van de lessen op school en van de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van een verandertraject. Van de flitsbezoeken is bewezen dat ze zeer effectief en doelmatig zijn. Je bezoekt de groepen niet om een oordeel te geven over de kwaliteit van de leerkracht of het onderwijs, maar met het doel reflectie en bewustzijn bij de leerkrachten op gang te brengen.

In deze workshop maak je kennis met de flitsbezoeken en de daarop aansluitende reflectieve dialoog waarvan je de belangrijkste principes leert kennen. De workshop is gebaseerd op het boek ‘Three-Minute Classroom Walk-Through’ van Carolyn Downey, dat door Bazalt Educatieve Uitgaven in het Nederlands is vertaald.

Workshopleider: **Monique van der Knaap** (Bazalt)

sterk in leren

Aan de slag met gedrag

Bij gedrag in de school springen er vaak direct een paar leerlingen in onze gedachten waarvan hun relatie met anderen, zichzelf en de omgeving niet verloopt zoals we hopen. We merken dat ons gewone handelingsrepertoire onvoldoende helpt en we voelen ons hierdoor soms belemmerd in de omgang met de andere kinderen in de groep. Het wordt wel eens moeilijk om een positieve relatie met de betreffende leerling te blijven voelen.

In deze workshop verkennen we hoe je binnen een schoolteam een werkwijze kunt ontwikkelen om deze kinderen tegemoet te treden. Hierbij hoort een gedeelde, heldere visie: waar ben je als school op uit in pedagogisch opzicht? Daarnaast wordt gewerkt met een aanpak die de school aanspreekt en waar de leerkracht in de groep mee kan werken. Theorielessen zijn belangrijk, maar je leert er geen piano van spelen. In deze workshop kijken we naar de drie pijlers van het omgaan met leerlingen op school: visie, een aanpak als hulpmiddel en leren in de groep.

Als voorbeeld zullen we in deze workshop inzoomen op 'The Responsible Thinking Proces'. Na afloop van de workshop heb je een aantal nieuwe inzichten om morgen mee aan de gang te gaan!

Workshopleider: **Peter Pijl** (NTO-Effekt)

sterk in leren

Durf naar jezelf te kijken

... en wat je ziet is een juf of meester die wil leren!

PAB - SVIB - CO-TEACHING... Mooi, maar wat is dat eigenlijk? Wat kun je ermee? Kan het mij als leerkracht helpen met de vragen die ik heb?

Als leerkracht observeer je dagelijks het gedrag van kinderen en soms roept dit vragen op. Ambulante begeleiding kan jou en het kind verder helpen. Het uitgangspunt van onze begeleiding is: wat werkt, waar liggen kansen.

Vanuit het omdenken: 'Leerkrachten hebben geen probleem maar een ambitie'.

Hoe zorg ik er als leerkracht voor dat het goed gaat met dit kind, (in) deze groep? Wat kan ik als leerkracht doen?

In deze interactieve workshop gaan we denken, doen en delen door middel van gesprek en beelden.

Workshopleider: **Willy Bakker** (FSL 3906)

sterk in leren

Verrijkingswerk

Je hebt leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong.
Je hebt begaafde leerlingen.
Je hebt hoogbegaafde leerlingen.
Al deze kinderen hebben andere uitdagingen nodig!
Dat weet je wel maar hoe DOE je dat!?!?!

Je leert in deze workshop niet alleen verrijkingsmaterialen kennen, maar veel belangrijker nog: je leert de denksprong te maken die nodig is om (binnen thema's die je al aanbiedt) de opdrachten voor de kinderen veel uitdagender te maken. Voor meesters en juffen die niet kunnen wachten om hun hoogbegaafde leerlingen van een ruimer en uitdagender aanbod te voorzien is deze workshop een must.

Breng onderwerpen mee die je de komende periode gaat aanbieden, dan maken we de workshop lekker concreet en kun je meteen aan de slag in je groep!

Workshopleider: **Jet Barendrecht** (Simpuls)

sterk in leren

Kanjertraining

Zie jij ook wel eens dat:

- kinderen thuis niet leren hoe 'het' hoort
- kinderen niet weten hoe ze een conflict moeten oplossen
- kinderen elkaar uitschelden via Hyves en Facebook
- kinderen huilen om hun zin te krijgen
- kinderen het bloed onder je nagels vandaan halen
- iedereen op school anders met kinderen omgaat?

En weet je daarnaast net als ik dat kinderen nog steeds echt wel leuk zijn? Dan kan de kanjertraining je helpen om ervoor te zorgen dat kinderen vaker laten zien dat ze 'gewoon leuke kinderen' zijn.

De kanjertraining gaat uit van vertrouwen. Vertrouwen in jezelf als leerkracht, vertrouwen in elkaar en vertrouwen in de kinderen. Daarnaast geeft de kanjer hele duidelijke gedragsregels waardoor kinderen weten wat er van hen verwacht wordt. Kinderen leren sociale vaardigheden aan en leren hoe ze zichzelf en de ander kunnen vertrouwen.

Dit alles met petten, tijgers, apen, konijnen en kleuren. Nieuwsgierig geworden? Volg dan de workshop waarin de kanjertraining wordt uitgelegd.

Workshopleider: **Sabine Louwerens** (Edux)

sterk in leren

Teach like a champion

De auteur van 'Teach like a champion', Doug Lemov, bezocht leraren die opmerkelijke resultaten wisten te bereiken. Hij observeerde minutieus wat er in het klaslokaal gebeurde, van leerlingen begroeten tot blaadjes uitdelen, van ongevraagd beurten geven tot wachten op een antwoord.

De succesvolle werkwijzen van 'excellente leraren' zijn door de CED-groep vertaald naar 49 bruikbare technieken die onmiskenbaar bijdragen aan betere prestaties van leerlingen.

In deze workshop staan de belangrijkste kenmerken van 'Teach like a champion' centraal. Er wordt ingegaan op het organiseren van een effectieve gedragscultuur, leerlingen betrekken houden bij de les en het hebben van hoge verwachtingen. Verder staan we stil bij de relatie tussen 'Teach like a champion' en opbrengstgericht werken.

Workshopleider: **Robert Jacobs**
(Onderwijsbegeleidingsdienst CED-groep)

sterk in leren

Omdenken 1

De discussie rond passend onderwijs strandt vaak in zuchten over werkdruk. Hoe kunnen we nou beter presteren in het onderwijs met minder middelen? Wat ligt er allemaal al op het bordje van de leerkracht en de school? Heel veel dingen moeten en soms lijkt het wel alsof dat het allerbelangrijkste en het enige is wat we nog doen. In deze workshop 'vlieg' je van het verleden naar de toekomst en weer terug naar het heden. Wat waren je idealen, wat is nu nog je passie en wat hebben kinderen van jou nodig, om in de toekomst het verschil te kunnen maken? Hoe kun je anders tegen de werkelijkheid aankijken en wat levert dat op voor jouw dagelijkse praktijk als leerkracht?

Stap terug in je cirkel van invloed, inspireer en laat je inspireren, maak het verschil voor kinderen en collega's en zie (passend) onderwijs als een kans in plaats van een probleem. In het woordje leerkracht, staat immers niet voor niets KRACHT!

Workshopleider: **Wilco Kannekens**
(RKBS Hendrik Boogaard)

sterk in leren

Omdenken 2

Als het waait bouwen sommige mensen windschermen...
anderen bouwen windmolens.

Zijn problemen uitdagingen? Maak van een probleem een feit en accepteer wat er is. Daarna komt de 'ja-en'! Maak van de feiten een nieuwe mogelijkheid. Want als je steeds 'ja-maar' zegt, zal het probleem blijven bestaan en dat geeft strijd, stress en irritatie. Door een open 'ja' ontstaan nieuwe mogelijkheden.

Van jongs af aan zijn we geprogrammeerd met ideeën over hoe de wereld zou-moeten-zijn. Eet je bord leeg. Voor het donker thuis zijn. Luister naar de meester. Eén en één is twee! Kortom, de regels. De wereld van zou-moeten-zijn is echter een totaal andere dan die van zou-kunnen-zijn. Om te kunnen omdenken moeten we dan ook eerst de basishouding waarmee we in het leven staan grondig tegen het licht houden. Soms is één en één namelijk drie. Of vijftien. Of kiwi.

Workshopleiders: **Gerrit Bussink en Marlieke Mijer**
(OBS De Hoeksteen)

sterk in leren

Overzicht programma

Programma	Tijden
Inloop in de Eindraght	vanaf 8.30 uur
Opening door Kees van Wel (FSL 39-06)	9.00 - 9.15 uur
Inspirerende inleiding door Marc Lammers	9.15 - 10.45 uur
Vertrek naar de 6 scholen/workshops	10.45 uur
Rondleiding op de 6 scholen	11.30 uur
Lunch	12.15 - 13.00 uur
Start workshops	13.00 uur
Vertrek naar eigen school	vanaf 15.00 uur

sterk in leren

Locatie workshops

School

Telefoon

RKBS Hendrik Boogaard

Rode Kruislaan 3, 3223 MA Hellevoetsluis

0181 - 313985

OBS de Kring

Kasteelpad 4, 3223 GE Hellevoetsluis

0181 - 318759

Montessorischool

Schoolslag 2, 3223 ER Hellevoetsluis

0181 - 312967

OBS 't Schrijverke

P.A. de Genestetlaan 2, 3221 VP Hellevoetsluis

0181 - 313506

RKBS de Sterrenwacht

Branding 47-49, 3224 GA Hellevoetsluis

0181 - 318550

SBO de Windroos

Bolwerk 46, 3221 VJ Hellevoetsluis

0181 - 312121

sterk in leren